

WATTEZ, Omer, leraar, letterkundige en publicist (Schorisse 9 februari 1857 - Sint-Lambrechts-Woluwe / Brussel 26 maart 1935).

Studeerde aan de Rijksnormaalschool te Gent en werd in 1876 onderwijzer in zijn geboortedorp. Van 1883 tot 1907 was hij leraar aan het Atheneum te Doornik, waarna hij naar Antwerpen werd overgeplaatst. In 1905 werd hij briefwisselend lid van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde te Leiden en van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde, waarvan hij in 1913 werkend lid werd.

Wattez publiceerde verhalen en novellen, bewerkingen van oude epen en vooral een groot aantal artikelen, opstellen en studies over Duitse en Oudgermaanse kunst en cultuur. Aan de meeste van deze bijdragen lag een pedagogische bedoeling ten grondslag: door het propageren van het oude Germaanse cultuurgoed wilde Wattez de aankomende generaties een dieper nationaal bewustzijn schenken om op die manier elke Franse invloed uit het Vlaamse cultuurleven te weren. Wattez behoorde nl. nog tot die groep van 19de-eeuwse

flaminganten, voor wie de Vlaamse strijd hoofdzakelijk door de zwart-witte tegenstelling Romaans-Germaans werd bepaald en tegen wie de Van-Nunen-Straksers met in het bijzonder A. Vermeylen in zijn *Kritiek der Vlaamsche Beweging* zo heftig zouden uitvaren (vgl. Wattez' replek Vlaamsch-Germaansch of Vlaamsch-Europeesch?). Omstreeks de eeuwwisseling geraakte Wattez trouwens definitief pangermaans georiënteerd, getuige zijn vaste medewerking aan het pangermanistische tijdschrift *Germania* (1898-1905) en de pro-Duitse ondertoon van zijn kronieken in *Het Handelsblad*. Dat Wattez zich tijdens de Eerste Wereldoorlog te Parijs vestigde en resoluut van kamp veranderde, werd hem dan ook door velen kwalijk genomen.

Meer dan in zijn vulgariserende opstellen over Duitse cultuur ligt Wattez' blijvende betekenis voor de V.B. in de pogingen die hij vooral tijdens zijn verblijf als leraar te Doornik ondernam, om de Vlaamse literatuur en cultuur in Wallonië ingang te doen vinden. Behalve zijn activiteit als stichter en voorzitter van een bloeiende Vlaamsche Kring dienen in dit verband zijn brochures *L'Ame Belge et le Peuple Flamand* en *La Poésie Néerlandaise contemporaine en Belgique* te worden vermeld. Wattez schreef ook voor het eerst over Vlaamse letterkunde in *Le Figaro*.

WERKEN: Artikelen in *Nederlandsche Dicht- en Kunst-halle*; *Het Land*; *Het Belfort*. - Kronieken in *Het Handelsblad* (onder pseudoniem Joost, 1910 vlg); voor een deel gebundeld in *Taal en Cultuur uit Vlaanderen*, 2 dln. (1914); - *La Poésie Néerlandaise contemporaine en Belgique* (1893); - *De Vlamingen in het Walenland* (1903); - *L'Ame Belge et le Peuple Flamand* (onder pseudoniem Louis Germain, z.j.); - *Vlaamsch-Germaansch of Germaansch-Europeesch?* (1906); - *Beelden uit België, Sonnetten* (1918); - *Sonnetten van een Vlaming in Parijs* (1920).

LITERATUUR: J. Persyn, *Omer Wattez en zijn werk* (1929); - R. van der Linden, *Omer Wattez, pionier van het toerisme*, in *De Toerist* (14 november 1968, p. 682-684).

KAREL WAUTERS